

ОРЕШКО АНГЕЛІНА, здобувачка вищої освіти
БОДНАР ОЛЕНА, кандидат економічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет м. Миколаїв

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану всі підприємства зіткнулися з фінансовими ризиками, недостатністю та дефіцитом фінансових ресурсів, високим рівнем конкуренції та іншими внутрішніми та зовнішніми загрозами. Для того щоб стабільно функціонувати і забезпечувати стійкий розвиток в умовах воєнного стану, необхідно створити систему фінансової безпеки підприємства.

Проблеми забезпечення фінансової стабільності та безпеки залишаються надзвичайно важливими, оскільки вони пов'язані не лише з військовими діями, але і з глобалізацією економіки, що призводить до виникнення різноманітних загроз. В таких умовах організації змушені розробляти нові підходи для забезпечення стабільного та безпечного розвитку своєї діяльності.

Поняття «фінансова безпека підприємства» з'явилося в науковій літературі відносно недавно. Раніше існували дві основні точки зору щодо покращення фінансової стійкості підприємства: одні вчені вважали фінансову безпеку складовою економічної безпеки, інші пропонували розробити заходи для запобігання банкрутству. Початкові концепції фінансової безпеки обмежувалися лише захистом комерційної таємниці, але з часом це поняття розширилося, охоплюючи вплив різноманітних зовнішніх факторів на діяльність підприємства.

Поняття «фінансова безпека» в спрощеному вигляді означає певне співвідношення витрат і доходів підприємства. Фінансова безпека підприємства означає, що організація здатна протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам. Для цього необхідно здійснювати постійний моніторинг поточного фінансового стану та виявлення поточних загроз, а також вживати профілактичні та контрольні заходи такого характеру.

Рівень фінансової безпеки підприємства визначається тим, наскільки ефективно його керівництво, фахівці та менеджери здатні запобігти потенційним загрозам і нейтралізувати негативні наслідки, які виникають через внутрішні та зовнішні фактори.

Забезпечення фінансової безпеки сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства, робить його більш привабливим для інвесторів та є важливим фактором для його подальшого розвитку [2, с. 26].

У зв'язку з сучасними геополітичними змінами та економічними трансформаціями, що викликані військовим конфліктом в Україні, питання забезпечення фінансової безпеки підприємств набуває особливої актуальності і потребує глибокого наукового осмислення. Традиційні підходи до визначення фінансової безпеки, що розвивалися за умов економічної стабільності, вимагають серйозної адаптації до нових реалій функціонування бізнесу в умовах війни [4, с. 113].

Управління фінансовою безпекою підприємства у воєнний час потребує

адаптації до високої невизначеності та ризиків. Воєнні дії можуть спричиняти втрату активів, ринків збуту, збої в постачанні та фінансові втрати через санкції чи валютну нестабільність. Щоб мінімізувати ризики, компаніям необхідно зміцнювати резерви, диверсифікувати ринки, оптимізувати витрати та посилювати захист активів. Важливо також швидко реагувати на зміни в законодавстві та економічній політиці, адаптувати бізнес-модель, змінювати постачальників і виробничі процеси. Для забезпечення безперервності роботи слід розробити плани евакуації, створити резервні виробничі потужності та впроваджувати технології дистанційної роботи [3; 5].

Для підтримання високої динамічної конкурентоспроможності підприємств необхідно вдосконалювати понятійний апарат, методи оцінки рівня фінансової безпеки та ефективність заходів для її зміцнення. Важливо також визначити стратегічні пріоритети та розробити комплекс організаційно-економічних рішень для захисту учасників фінансово-господарської діяльності з урахуванням сучасних економічних та правових умов. Фінансова безпека підприємств є багатограним і динамічним процесом, що вимагає постійного моніторингу їхнього фінансового стану. Вона формується під впливом воєнних ризиків, економічних і політичних реформ, змін у світовій економіці, інтернаціоналізації фінансових потоків та зовнішньополітичних факторів, тому своєчасне виявлення загроз і адаптація до них є ключовими для стабільного розвитку бізнесу [1, с. 156-157].

Отже, Військові дії значно впливають на фінансовий стан українських підприємств, що призводить до зниження рівня їх фінансової безпеки. Відтак, забезпечення належної фінансової безпеки та ухвалення ефективних управлінських рішень сприятиме підвищенню результативності роботи українських підприємств в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Коваль Н. І., Корніюк К. В. Забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах війни: проблеми та особливості. *Агросвіт*. 2024. № 4. С. 152-158. URL: <https://orcid.org/0000L0002L2877L4302>.
2. Моргунов О. А. Особливості забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах воєнного стану. *Актуальні питання фінансової безпеки*. 2023. С. 25-27. URL: <http://orcid.org/0000-0003-2259-3620>.
3. Орлова О. М., Батюк Р. М. Управління фінансовою безпекою підприємств: виклики воєнного часу. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-170>.
4. Ситник Н., Половко Д. Фінансова безпека підприємства в умовах війни: цілі, пріоритети й шляхи забезпечення. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 6. С. 111-122. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/48263>.
5. Боднар О.А. Модернізація фінансово-економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації. *Наукові перспективи* № 2(32) 2023. С.234-246. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-2\(32\)-234-246](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-2(32)-234-246).

